

Таблиця 1 – Алгоритм вибору методу та його застосування

Метод обліку ТЗВ	Умова застосування	Порядок застосування	Субрахунок обліку
Метод прямого врахування ТЗВ до первісної вартості	Можливість безпосередньо пов'язати здійснені витрати з вартістю придбаних товарів	ТЗВ розподіляють між відповідними одиницями товарів пропорційно їх вартості, кількості чи вазі	281 «Товари на складі»
Метод виокремлення на спеціальному субрахунку	Наявність великого асортименту при доставленні запасів	Принцип усереднення	289 «Транспортно-заготівельні витрати»

В роздрібній торгівлі вважаємо використання цього способу не виправданим, оскільки, як правило, на підприємство одночасно доставляються запаси різних найменувань прямо пов'язати ТЗВ з конкретним найменуванням неможливе або ускладнено.

Прямий метод може бути впроваджений на підприємствах оптової торгівлі, де в межах одного доставлення надходить товар однієї номенклатури.

Звертаємо увагу, що кінцеві суми розподілу транспортно-заготівельних витрат залежать від обраної бази пропорції (вартість, кількість, вага). Отже, вважаємо, що розподіл ТЗВ відповідно до вартості отриманих запасів, а не за їх кількістю, є більш достовірним та універсальним для більшості випадків. Особливо це набуває актуальності у випадку, коли в одній накладній зазначено запаси з різним кількісним виміром в натуральному виразі, як наслідок, розподіл за кількістю взагалі втрачає сенс.

Таким чином, облік транспортно-заготівельних витрат потребує ретельного підходу до їх визнання, вибору оптимального методу їх накопичення та списання, а також визначення бази розподілу за умови прямого способу обліку ТЗВ.

Список літератури

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : затв. Наказом М-ва фінансів України від 20.10.1999 № 246 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99> (дата звернення: 16.04.2020).

УДК 330.8.52

Бондаренко А. О., магістрант

Науковий керівник: Збиранник О. М., старший викладач

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, м. Кременчук, Україна

ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ: СТАН І ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ

Сьогодні одним з найбільш важливих показників розвитку країни є її інноваційний потенціал. Саме від розвитку науково-технічного прогресу

залежить розвиток суспільства та стабільність його економіки. У наш час інновації все більше реалізуються в усіх галузях, забезпечуючи зростання рівня і якості життя.

Однак розвиток та впровадження інновацій у різних галузях народного господарства в Україні є нерівномірним та надто повільним. За всі роки незалежності українська економіка не реформувалася, що не модернізувалася і все ще знаходиться на індустріальній стадії розвитку.

Усе це призводить до того, що Україна істотно відстала від країн – лідерів високотехнологічної продукції. У структурі доданої вартості все ще переважають продукти з низьким рівнем перероблювання (сировина і напівфабрикати). Україна практично не готова до економічної конкуренції в глобальних масштабах, особливо у сферах інноваційних товарів і технологій. Усе це визначає актуальність аналізу існуючого дисбалансу у галузі інновацій та пошуку шляхів його вирішення.

Важливість інноваційної діяльності у своїх роботах досліджувала велика кількість як вітчизняних, так і зарубіжних вчених. Зокрема, Семеніхін Г. В. у своїх роботах приділяв увагу дослідженню проблем інноваційної діяльності в Україні та пошуку шляхів їх подолання [1], Єршова Г.В. у своїй роботі описувала основні тенденції та проблеми інноваційної діяльності в Україні [2]. Однак ці роботи базуються на застарілих даних, тому у своїй роботі я вважаю за необхідне більш детально розглянути сучасний стан інноваційної діяльності в різних галузях української економіки.

Сьогодні світова спільнота переходить до чіткої інноваційної орієнтації, до накопичення знань та інформації і, на їх основі, до проривних інноваційних технологій і продуктів, експорту високотехнологічної продукції з дуже високою доданою вартістю. У 2019 році першу десятку Глобального рейтингу інновацій склали Швейцарія, Швеція, США, Нідерланди, Великобританія, Фінляндія, Данія, Сінгапур, Німеччина, Ізраїль [3]. У Глобальному інноваційному індексі у 2019 році міститься інформація про інноваційну діяльність у 129 країнах світу. Оцінка проводиться з використанням 80 параметрів, що створюють повну картину інноваційного розвитку, у тому числі спираючись на характеристику політичної ситуації, стан освіти, рівень розвитку інфраструктури та бізнесу [4]. За результатами оцінювання Україна отримала індекс 37,4 зі 100 можливих, тоді як у Швейцарії, що є першою у рейтингу індекс становить 67,24, що у 1,8 разів більше, ніж у України. Таким чином У 2019 році Україна зайняла у рейтингу 47 місце, що вказує на зниження рівня інноваційної діяльності, оскільки у 2018 році у Глобальному інноваційному рейтингу Україна зайняла 43 місце. Таким чином, можемо спостерігати падіння України у рейтингу на чотири позиції.

На 2016–2018 роки найбільш інноваційно-активними були підприємства переробної промисловості [5, с. 85]. Зокрема з 11391 підприємства, існуючого у цей період 3626 підприємств були інноваційно-активними. У тому числі 1789 підприємств мали технологічні (продуктові та/або процесові) інновації. Таким чином, відсоток інноваційно-активних підприємств переробної промисловості у 2016–2018 роках становить 31,8%. На другому місці за кількістю інноваційно-

активних підприємств знаходиться оптова торгівля, за виключенням торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами. З 7216 підприємств інноваційно-активними були 2174 підприємства, у тому числі 332 підприємства запроваджували технологічні інновації. Таким чином, у цій галузі 30,1% підприємств, що запроваджували інновації у своїй діяльності. Третє місце займає галузь інформації та телекомунікації, де серед 1963 підприємств 619 запроваджувало інновації, з яких 196 запроваджувало технологічні інновації. Інформаційна галузь у 2016-2018 роках містила 31,5% підприємств, що запроваджували інновації у своїй діяльності. На четвертому місці знаходиться транспортне, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність, де з 3655 підприємств 568 займаються інноваційною діяльністю. З них 144 запроваджували у себе технологічні інновації. Таким чином у цій галузі 15,5% інноваційно-активних підприємств. П'яте місце займає діяльність у сферах архітектури та інжинірингу, а також технічні випробування та дослідження, де з 1195 підприємств 262 інноваційно-активні, а 90 запровадили технологічні інновації. Тобто у цій галузі 21,9% підприємств-новаторів. На шостому місці галузь фінансової та страхової діяльності, де з 580 підприємств 222 є новаторами, а 67 з них впроваджують технологічні інновації. Таким чином, ця галузь має 38,3% підприємств, що запроваджують інновації у свою діяльність. Сьоме місце у 2016–2018 роках займала галузь водопостачання, каналізації та поводження з відходами. У цій галузі було зареєстровано 1168 підприємств, з них 184 займалось інноваційною діяльністю, у тому числі 95 запроваджувало технологічні інновації. Таким чином у цій галузі було 15,8% підприємств-новаторів. На восьмому місці галузь рекламної діяльності та дослідження кон'юнктури. З 453 підприємств 154 були інноваційно-активними, а 36 запроваджували технологічні інновації. Таким чином, у цій галузі 34% інноваційно-активних підприємств.

На дев'ятому місці галузь постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, де з 715 зареєстрованих підприємств 143 були інноваційно-активними, а 64 впроваджували на виробництві технологічні інновації. Таким чином, у цій галузі 20% підприємств, що запроваджували у своїй діяльності інновації. На десятому місці галузь наукових досліджень та розробок, у якій з 305 підприємств 114 впроваджували інновації у своїй діяльності, у тому числі 87 з них – технологічні інновації. Тобто ця галузь має 37,4% інноваційно-активних установ. Одинадцяте місце займає добувна промисловість і розроблення кар'єрів, де з 488 підприємств 107 є інноваційно активними, а 37 впроваджують технологічні інновації. Тобто 21,9% підприємств у цій галузі є інноваційно-активними.

Таким чином, найбільший відсоток інноваційно-активних підприємств щодо загальної кількості підприємств у галузі фінансової та страхової діяльності, на другому місці – наукові дослідження та розробки, на третьому – рекламна діяльність та дослідження кон'юнктури. Переробна промисловість за відсотковим співвідношенням знаходиться на четвертому місці. Однак навіть у цих галузях показник залучення інновацій складає менше 40%, що є дуже низьким значенням. Це підтверджує низький рівень розвитку та поганий стан

інноваційної діяльності в Україні, що у свою чергу призводить до зниження конкурентоспроможності української продукції та рівня життя населення, а також послаблення економіки. Отже, пошук шляхів вирішення проблем, пов'язаних із розробкою, розвитком та запровадженням інновацій є важливим та перспективним напрямком подальших досліджень.

Список літератури

1. Семенихин Г. В. Инновационная деятельность в Украине. Проблемы и пути их преодоления. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2014. № 1. С. 221–227.
2. Єршова Г. В. Інноваційна діяльність в Україні: основні тенденції та проблеми. *Економіка і прогнозування*. 2017. № 4. С. 137–148.
3. Global Innovation Index 2019. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2019-report> (дата звернення: 25.03.2020).
4. Україна опустилася в рейтингу інноваційних країн // Слово і діло : сайт. 25.07.2019. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2019/07/25/novyna/ekonomika/ukrayina-opustylasya-rejtynhu-innovacziynux-krayin> (дата звернення: 25.03.2020).
5. Наукова та інноваційна діяльність України / Держ. служба статистики України. Київ, 2018. 108 с.

УДК 336.7

Боричевская Я. А., студентка

Научный руководитель: Петрукович Н. Г., к.э.н., доцент

Полесский государственный университет, г. Пинск, Республика Беларусь

ПЛАТЁЖНАЯ СИСТЕМА РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ: СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ

Глобализация экономики и расширение экономических связей ставят проблему включения национальных банков в мировые финансовые потоки и, как следствие, требуют формирования в каждом государстве платёжной системы, соответствующей унифицированным стандартам. В Республике Беларусь платёжная система является своего рода связующим звеном между населением, хозяйствующими субъектами, банками и Национальным банком.

Платёжная система – это совокупность денежных отношений, возникающих по поводу выполнения платёжных обязательств, организационных форм, инструментов и процедур, способствующих денежному обращению.

Должным образом функционирующие платёжные системы увеличивают уровень стабильности финансовой системы, снижают операционные издержки в экономике, увеличивают эффективность использования финансовых ресурсов, повышают ликвидность финансового рынка, способствуют упрощению процесса составления денежно-кредитной программы и ускоряют осуществление операций в области финансовой политики.